

Lausuntopyyntö varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvorahan vakiinnuttamisen lainsäädäntömallista

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt valtionavusta opetuksen järjestäjille opetusryhmien pienentämiseksi vuodesta 2009 lähtien sekä koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi vuodesta 2012 lähtien. Vuonna 2016 edellä mainitut valtionavustukset yhdistettiin valtion talousarviossa. Avustusta on pääsääntöisesti myönnetty koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, esi- ja perusopetuksen erityisopetuksen laadun kehittämiseen, siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen ja opetusryhmäkoon pienentämiseen.

Valtion erityisavustus on tarkoitettu koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, jotka kohdistuvat lähtökohdiltaan muita haasteellisemmassa toimintaympäristössä toimivien koulujen toiminnan ja laadun tukemiseen. Tasa-arvoavustuksia on tähän mennessä myönnetty kouluille, joiden sijaintialueella koulutustaso on heikko ja työttömyysaste sekä vieraskielisten väestöosuus korkea. Varhaiskasvatus on tullut mukaan tasa-arvorahoituksen piiriin ensimmäistä kertaa vuonna 2018. Tähän mennessä yhteensä 17 kertaa myönnettyjä rahoituksia on jaettu joko opetus- ja kulttuuriministeriön tai Opetushallituksen toimesta yhteensä noin 567 miljoonaa euroa.

Ehdotus

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut Oikeus oppia -ohjelman joulukuussa 2019 toteuttamaan hallitusohjelman tavoitteita varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen aloilla. Koulutuksellisen tasa-arvon ja positiivisen erityiskohtelun edistämistoimia varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa valmistelevalle työryhmälle tehtävänä on muun muassa laatia lainsäädäntöehdotus positiivisen erityiskohtelun ja tasa-arvon edistämistoimien vakiinnuttamiseksi vaikuttavaksi osaksi perusopetuksen valtionosuusrahoitusjärjestelmää sekä laatia ehdotus positiivisen erityiskohtelun mallin vakiinnuttamiseksi varhaiskasvatuksen alalla. Valmisteltu ehdotus lainsäädäntömallista pohjautuu selvityshenkilö, apulaisprofessori Venla Berneliuksen Helsingin yliopistosta tuottamaan pitkän aikavälin kuvaan eriarvoistumiskehityksestä, sekä työryhmän kevään 2021 työpajatyöskentelyssä saatuun palautteeseen.

Lainsäädäntömallin tavoitteena on osaltaan torjua yhteiskunnallista ja alueellista eriytymistä, joka ilmenee myös varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa. Tasa-arvorahan vakiinnuttamisen kautta

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

tavoitteena on lisätä avustuksen vaikuttavuutta ja ennakoitavuutta, jotta tasa-arvotoimia pystyttäisiin suunnittelemaan ja ennakoimaan ja vakiinnuttamaan paikallisella tasolla.

Lainsäädännön valmistelua varten opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää teiltä huomioita kirjallisesta ehdotuksesta ja muista asioista, jotka sääntelyssä tulisi ottaa huomioon.

Lausunnot pyydetään toimittamaan sähköisesti viimeistään 6.8.2021. Pyydämme toimittamaan lausunnot kirjaamo@minedu.fi sekä osoitteisiin kirsi.lamberg@minedu.fi sekä ella.kansanniva@minedu.fi otsikolla Lausunto varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvorahan vakiinnuttamisen lainsäädäntömallista ja diaarinumero VN/15849/2021.

Lisätietoja:

Hallitusneuvos Kirsi Lamberg
Opetus- ja kulttuuriministeriö
puh. 02953 30397

Opetusneuvos Tommi Karjalainen
Opetus- ja kulttuuriministeriö
puh. 0295330140

Ylijohtaja

Eeva-Riitta Pirhonen

Hallitusneuvos

Kirsi Lamberg

Liitteet Ehdotus: Lainsäädäntömalli varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvorahan vakiinnuttamiseksi

Jakelu Sosiaali- ja terveysministeriö
Tampereen kaupunki
Familia ry
ETNO
Juuan kunta
Suomen Kuntaliitto ry
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Opetushallitus
Ympäristöministeriö
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Raaseporin kaupunki
Helsingin kaupunki
Valtiovarainministeriö
Lapin aluehallintovirasto
Tilastokeskus
Jyväskylän yliopisto
Helsingin yliopisto
Palkansaajien tutkimuslaitos
Tampereen yliopisto
Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu
Turun yliopisto
Oulun yliopisto
Varissuon koulu, Turku

Tiedoksi